

Akkurat nå i verden

Prekeninnspill til Global Uke / Søndag for de forfulgte

(Lesetekster for 25.søndag i treenighetstiden, tredje rekke: Sal 107,23-32; 2 Kor 1,8-11)

Dagens hellige evangelium står skrevet hos evangelisten Matteus:

Straks etter fikk han disiplene til å gå i båten og dra i forveien over til den andre siden, mens han selv sendte folket av sted. Da han hadde gjort det, gikk han opp i fjellet for å være for seg selv og be.

Da kvelden kom, var han der alene. Båten var allerede langt fra land, og den kjempet seg fram i bølgene, for det var motvind. Men i den fjerde nattevakt kom han til dem, gående på sjøen. Da disiplene fikk se ham der han gikk på vannet, ble de skrekkslagne. «Det er et gjenferd!» sa de og skrek av angst. Men i det samme talte [Jesus] til dem: «Vær ved godt mot! Det er jeg, vær ikke redde!»

Da sa Peter til ham: «Herre, er det deg, så si at jeg skal komme til deg på vannet.» «Kom!» sa Jesus. Peter steg ut av båten og gikk på vannet bort til Jesus. Men da han så hvor hardt det blåste, ble han redd. Han begynte å synke, og ropte: «Herre, berg meg!» Straks rakte Jesus hånden ut og grep fatt i ham og sa: «Du lite troende – hvorfor tvilte du?» Så steg de opp i båten, og vinden stilnet. Men de som var i båten, tilba ham og sa: «Du er i sannhet Guds Sønn!» Da de var kommet over, la de til land ved Gennesaret. (Matt. 14,22-34)

De stjålne jentene

I et hus i en by nord i Irak.

Om jeg skal gjette, er de nitten jentene foran meg mellom tretten og tjuefem år. De ser forsiktige ut, sjenerte, distanserte. Kanskje mangel på språkkunnskaper gjør at de kjenner seg forlegne, men først og fremst har de all grunn til å være skeptiske og ingen grunner til å stole på en fremmed mann. De er nemlig nylig reddet ut av fangenskap. Sex-slaveri, er et annet ord for dette. En dag ble de tatt fra hjemmene sine. Som brikker i et politisk og religiøst spill, og som ofre for krigeres drifter, har de blitt misbrukt. Røvet, misbrukt. Kroppen deres ble både et trofe og et ledd i en krig for å utrydde en tro.

Det som skiller de nitten jentenes historie fra så mange, mange andres, er at disse er blitt reddet ut av det. De er blitt brakt i trygghet og har fått et midlertidig hjem i en by i den kurdiske delen av Irak.

Men de får ikke et enkelt liv av den grunn. Ved å bare se på veggene i huset, ville jeg trodd at vi befant oss i en barnehage. Fargerike tegninger henger tett i tett, og det minner ikke om et hus av unge damer. Tegning brukes for å bearbeide det de har opplevd. Barnlige, tegninger forteller grusomme historier i sterke farger. Traumer behandles varsomt, sakte får jentene et språk til å sortere det de har opplevd. Når man har blitt tatt brutalt med vold, bort fra livet de kjente, er det ikke bare å reise seg opp, børste støvet av seg og gå videre. Her får de tid og ro og omsorg til å ta skrittene tilbake til livet i riktig tempo.

Disse jentene er jesidier, en religiøs minoritet som stort sett lever i de kurdiske områdene av Midtøsten. Damene som driver huset, derimot, er kristne. Deres svar på Jesu kall er å kjempe jentenes kamp, og deres kjærlighet er ikke bare forbeholdt sine egne,

ikke bare deres kristne søstre, men alle som trenger det. Guds kjærlighet i verden skiller ikke mellom hva man tror og ikke tror.

Jeg er her sammen med et par fra Stefanusalliansen, som arbeider for å reise opp de som har falt. Selv har jeg ikke anelse om hvordan jeg kan gi et lite bidrag til en bedre verden på en måte som monner for en ungjente som er utsatt for alt det som vi mennesker frykter. Derfor vil jeg gjerne støtte noen som jobber hardt for dette. Enten det er jesidier eller kristne, finnes det stjalne eller tvangsgiftede, voldtatte eller truede, diskriminerte eller moderne slaver, som trenger at noen kan kjempe deres sak. Dette huset eksisterer for å gjøre jentene i stand til å møte resten av livet sitt. Det er lite jeg kan gjøre selv, men jeg kan støtte dem som jobber for rettshjelp og beskyttelse, dem som engasjerer modige advokater som risikerer livet for å forsvare de stemmeløse, dem som roper ut så verden blir klar over hva som foregår, dem som tilbyr frigitte slaver en vei tilbake til et meningsfylt liv.

Den kristne kirkes aller stolteste øyeblikk, er når den får til å bøye seg ned til en av «disse mine minste» og legge en framtid og en mening i hendene på dem.

Kom til dem!

Midt i dette leser vi fortellingen om da Jesus gikk på vannet og inviterte Peter med.

Nesten alt jeg har hørt om den gangen Jesus gikk på vannet, retter seg til syvende og sist mot meg selv: Kom deg ut av båten! Ta et steg i tro! Den som tror, skal bæres! Så lenge det er tro, er det håp. Når vi fokuserer på vindstyrken og bølgestørrelsen framfor målet, går det dårlig. I enden av alle disse tankerekkeene finnes det til slutt bare én logisk konklusjon: Det er min egen tro som bærer meg. Noen ganger trengs riktignok en utfordring, et spark bak, og kanskje kan det åpne seg eventyr når man tar steget over båtripa og setter foten på en overflate man aldri før har trådt på. Men gudsbildet kan også bli trangt på den måten. Jeg er ganske sikker på at Jesus ikke først og fremst kom gående til disiplene i båten for å lære dem å gå på vannet.

Det Jesus fra Nasaret mer enn noe annet gjør denne natten, er å sprengte rammer. For en sjelden gangs skyld gir han disiplene en utenfor-kroppen-opplevelse, bokstavelig talt. De fleste underne vi vet om, utspiller seg i enkeltmennesker, i kropp. Lamme reiser seg, blinde øyne begynner å fungere. De biologiske funksjonene til Lazarus tar til å virke igjen. Leprabasillen overvinnes. Et avhugd øre settes tilbake på plass. I tillegg skaper Jesus flere ganger forandringer som ikke direkte kan knyttes til menneskenes biologi og anatomi, men noe skjedde i dem.

Bare noen få ganger opphevet Jesus Kristus selve naturlovene utenfor den enkeltes kropp: Vann ble til vin, opprørt sjø ble lagt stille. Og som i dag: Overflaten på Gennesaretsjøen bærer to voksne menn. Gjennom disse få hendelsene antydes det at Jesus er herre, ikke bare over liv og død, men også over himmel og jord. Dermed handler ikke dette bare om meg og min tro lenger, det er større enn som så. Jesus kommer til verden på tvers av alle lover, på tross av all tro og vantro, gående til oss mennesker som er om bord i livet.

Fremdeles blåser det i verden, fremdeles går bølgene høye. Mange går under. Nedenfor har jeg skrevet en salme, som er en kombinasjon av realitetsorientering

og fortvilet bønnerop. Den handler om en kirke som aldri knekker, men også om en motstand som aldri tar slutt. Og den pågår i hvert eneste nå. Uten avbrudd ropes det fra et eller annet sted i verden: Herre, berg meg! Hjelp!

Noen ganger er det tid for å ta et steg ut av båten, men vel så ofte er det tid for å rope: «Herre, berg meg!» Nå er det ikke min tro som bærer, men Jesu hånd som strekker seg ut, griper meg, drar meg opp. Men det er også en tid for å ikke bare rope om hjelp for vår egen del, men for dem som stjeles, voldtas, kues, slås, skytes, kuttet, trues. De har kanskje ingen mulighet til å reise seg opp i båten. De er bundet fast.

Å, Herre, berg dem! De er ikke stand til å stige ut av båten selv. Du må komme til dem.

AKKURAT NÅ I VERDEN. En bønn.

Akkurat nå i verden
stiger en lovsang opp
til ham som er Gud på jorden
som frelser, som sår, som kropp.
Hvem skal de ellers gå til
uten å bli forlatt.
Gud, gi dem håp for dagen,
bær dem i mørke natt.

Akkurat nå i verden
ber noen: Å, Herre, kom!
De ber fra et sted på jorden
hvor kirken er låst og tom
Likevel lever troen
gjemt bak en lukket dør
Bøy deg, Gud, ned mot bønnen
Pust liv i de kalde glør

Akkurat nå i verden
ber noen en bønn om fred,
fred for sin krok på jorden
hvor håpet er trampet ned
Korset er tungt å bære
Rekk dem en nådehand
Åpne en vei i mørket
Led hjem ved din gode ånd

Akkurat nå i verden
stjeles en tro, en drøm
Volden herjer på jorden
og tørker ut håpets strøm
Leg det som gikk i stykker
i drøm og i tro og kropp
Hvisk til de knuste hjerter:
«Grip hånden min, reis deg opp!»

